

Karta opisu zajęć - Sylabus Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: PSYCHOPROFILAKTYKA PATOLOGII SPOŁECZNEJ		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2022/2023-2026/2027	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Psychologia, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: Zajęcia specjalizacyjne F1	
Rok studiów: III		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 3		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: Joanna Inglot-Kulas joanna.inglot-kulas@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	30	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	60	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe: Psychologia społeczna			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć: Zapoznanie studentów z problematyką psychoprofilaktyki patologii społecznej. Ukazanie możliwości oddziaływań psychoprofilaktycznych celem zapobiegania różnym formom dewiacji społecznych. Uświadomienie znaczenia uwarunkowań biologicznych i psychospołecznych na powstawanie patologii społecznych. Rozszerzenie wiedzy na temat obrazu poszczególnych typów patologii społecznych w tym uzależnień. Nabycie kompetencji w zakresie lepszej diagnozy oraz psychoprofilaktyki wybranych zjawisk patologicznych.			
Efekty uczenia się określone dla zajęć			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

UWAGA:

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)		
Wiedzy - zna i rozumie				
W01	rolę psychoedukacji, zasady udzielania porad psychologicznych, wspomaganie rodziców lub opiekunów w działaniach wychowawczych oraz wspierania rozwoju dzieci i młodzieży, zasady prowadzenia warsztatów dla uczniów, nauczycieli i rodziców lub opiekunów, działania na rzecz popularyzacji wiedzy psychologicznej	W20		
Umiejętności - potrafi				
U01	diagnozować problemy uczniów i wspierać ich w przezwyciężaniu trudności i deficytów	U03		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
K01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych, nauczycielami i specjalistami w celu poszerzania swojej wiedzy	K04		
UWAGA!				
Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.				
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć #
		wykład		
TP-01	Patologia społeczna - próba zdefiniowania. Relatywizm czy absolutyzm moralny - dylematy współczesności		wykład problemowy	dyskusja, zaliczenie z oceną - test

TP-02	Wybrane teorie dewiacji: teoria anomii; interakcjonizm symboliczny; teoria zróżnicowanych powiązań; teoria zróżnicowanych możliwości; potęga strategii neutralizacji; teoria konfliktu; teoria społecznej kontroli Hirschiego;		wykład problemowy	dyskusja, zaliczenie z oceną - test
TP-03	Dewiacja jako akt wyboru: koncepcja dobrowolnej poprawy; koncepcja luzu decyzyjnego		wykład problemowy	dyskusja, zaliczenie z oceną - test
TP-04	Stereotypy i uprzedzenia: cechy stereotypów; funkcje stereotypów; uprzedzenia społeczne; relacje między stereotypami a uprzedzeniami; cechy uprzedzeń; geneza uprzedzeń; wybrane przejawy uprzedzeń; uprzedzenia etniczne i narodowościowe; seksizm; homonegatywizm		wykład problemowy	dyskusja, zaliczenie z oceną - test
TP-05	Kreowanie kozła ofiarnego w mechanizmie powstawania patologii społecznych: definicja i przyczyny zjawiska; stereotypy oskarżycielskie; cechy ofiarnicze kozła ofiarnego; trwałość statusu kozła ofiarnego		wykład problemowy	dyskusja, zaliczenie z oceną - test
TP-06	Przestępstwa z nienawiści: terroryzm i jego podstawowe cechy; rodzaje terroryzmu; zarys historii terroryzmu; skala zjawiska terroryzmu; uwarunkowania terroryzmu (terroryzm jako broń słabych; terroryzm jako odpowiedź na nierówności ekonomiczne; koncepcja Marcusego; terroryzm jako sposób wymiany władzy; terroryzm jako skutek naruszenia równowagi w świecie idei; terroryzm jako efekt zderzenia cywilizacji; przeciwdziałanie terroryzmowi; naiwny protekcjonizm, czyli państwo socjalne; demokracja aktywna jako forma obrony przed terroryzmem; wymuszona asymilacja, czyli liberalny paternalizm; prawne możliwości obrony przed terroryzmem w Polsce		wykład problemowy	dyskusja, zaliczenie z oceną - test
		ćwiczenia		

TP-07	Dewiacja samotnicza: samobójstwo: skala oraz przejawy zjawiska; rys kulturowy; uwarunkowania samobójstw; typologia samobójstw; efekt Wertera; syndrom presuicydalny - zachowanie suicydalne		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-08	Agresja i przemoc: agresja a przemoc; agresja wśród dzieci i młodzieży; przyczyny zachowań agresywnych młodzieży; przemoc: definicja; przemoc w rodzinie; skala zjawiska; cykl przemocy domowej; formy przemocy; skutki przemocy		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-09	Stalking: prawne regulacje dotyczące stalkingu; przejawy stalkingu; skala zjawiska; ofiary; sprawcy; skutki stalkingu		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-10	Cyberprzemoc: definicja i cechy; rodzaje zagrożeń; przejawy i skutki cyberprzemocy; możliwości zapobiegania i przeciwdziałania cyberprzemocy		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-11	Alkoholizm: uzależnienie od alkoholu – diagnoza; typologie alkoholizmu; fazy rozwoju uzależnienia; skala zjawiska; uwarunkowania; problemy związane z alkoholem		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-12	Narkomania: historia narkomanii; skala używania środków odurzających; rodzaje narkotyków; fazy rozwoju uzależnienia; uwarunkowania narkomanii; społeczne skutki stosowania narkotyków; prawny aspekt narkomanii		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego
TP-13	Uzależnienie od elektronicznych środków przekazu: kryteria diagnozy uzależnienia; fazy rozwoju uzależnienia; skala zjawiska uwarunkowania; skutki nadmiernego korzystania z mediów elektronicznych		ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy	dyskusja, kolokwium, wejściówki, poster – psychoprofilaktyka wybranego zach. patologicznego

Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.

Dla wykładu:

* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)

Literatura podstawowa:

- „Profilaktyka zachowań dewiacyjnych dzieci i młodzieży”, Krzysztof Zajączkowski, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2003
- „Patologie wśród dzieci i młodzieży: leczenie i profilaktyka”, Stanisław Kozak, Warszawa: Centrum Doradztwa i Informacji Difin, 2007
- „Patologie społeczne i zagrożenia w rodzinie”, Sylwester Bębas. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2020
- „Psychoprofilaktyka: procedury konstruowania programów wczesnej interwencji”, Zbigniew Bronisław Gaś, Lublin : Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2000
- „Patologie społeczne i problemy społeczne”, Irena Pospiszyl, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar, 2021
- bieżące artykuły z czasopism dostępnych w czytelni Biblioteki PANS

Literatura uzupełniająca:

- „Profilaktyka bezpieczeństwa”, pod redakcją naukową Mariusza Nepelskiego, Jarosława Struniawskiego. Szczytno : Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2017
- „Dewiacje wśród młodzieży : uwarunkowania i profilaktyka”, red. Bronisław Urban, Kraków : Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2001
- „Młodzież a współczesne dewiacje i patologie społeczne: diagnoza - profilaktyka – resocjalizacja”, red. Stanisław Kawula, Henryk Machel. Toruń : Wydawnictwo Adam Marszałek, 2000
- „Rekomendowane programy profilaktyki uzależnień”, [nadzór merytoryczny Tomasz Kowalewicz], Warszawa : Fundacja Praesterno, cop. 2016

III. INFORMACJE DODATKOWE

BILANS PUNKTÓW ECTS

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	60
Praca własna studenta	15
SUMA GODZIN:	75

OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 3	2,4
	Praca własna studenta		0,6

* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

W01– czytanie wskazanej literatury, przygotowanie do wejściówek, przygotowanie do kolokwium, przygotowanie do testu zaliczeniowego, przygotowanie do opracowania posteru

U01 – przygotowanie do zajęć, opracowanie posteru

K01 - przedstawienie posteru

KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

w zakresie wykładów

na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich oraz bieżących wykładach
w zakresie ćwiczeń

- określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga);
- organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów;
- udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?
- umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską);
- wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład

Ocena wiedzy wykazanej na teście pisemnym o charakterze problemowym – zaliczenie z oceną.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia

na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanej przez studenta pracy zaliczeniowej - posteru, zaliczenie wejściówek, pisemnego kolokwium, aktywności w trakcie zajęć, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

istnieje możliwość prowadzenia części zajęć wykładowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymogami - Zarządzenia Rektora

.....
(data, podpis Koordynatora
odpowiedzialnego za zajęcia)

.....
(data, podpis Kierownika Zakładu/
Kierownika Jednostki Międzyinstytutowej)

Uwaga:

Karta opisu zajęć (sylabus) musi być dostępna dla studenta.